

TELEGRAFUL ROMÂN

Telegraful este de două ori pe săptămână:
Duminică și Joi. — Prenumerarea se
face în Sabin la expeditorii foiei, pe afară la
c. r. poște cu bani gata prin scrisori francate,
adresate către expeditorii. Prețului prenumera-
rii pentru Sabin este pe anu 7 fl. v. n.
iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 43. X

ANUL XXIII.

Sabin în 113 Iunie 1875.

În celelalte părți ale Transilvaniei și pentru pro-
vinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. ieră pe
o jumătate de anu 4 fl. v. n. Pentru prinț. și țier
strene pe anu 12 1/2 anu 6 fl.
Inseratele se platesc pentru întâia 6 fl.
cu 7 cr. sirulu, pentru a doua 6 fl. cu 5 1/2 cr.
și pentru a treia repetiție cu 3 1/2 cr. v. n.

Scrisori din Rusi'a și din Po- loni'a.

Falsile prevederi ale dlui de Bismark. —
Viitórele alegeri în Bavari'a. — Afacerea
dela Podgoriti'a. — Muntenegrenii, serbii
și românii.

Pentru puterile cuceritório este
unu punctu de perielie,*) că și pentru
planete, pre care punctu deca lu trecu
incepu mersulu lor scoboritoriu, și
mai putienu norocite că aceste cor-
puri celeste, odata scoborite sub ori-
zontu, ele nu se mai reurca. De siguru,
ca omulu de statu celu mai preve-
diotoriu ii este cu greu sa indice mo-
mentulu precisu, cându o putere trece
preste acestu punctu, după cătu-va
tempu in sa se observa ca l'a trecut
dupa gresielile ce o facu sa comita
orgoliulu ei inbetatu și orbitu. Atunci
aliatii ei, miscati de unu feliu de in-
stinctu de conservare, hesita a mai face
multu tempu causa comună cu dens'a,
pre cându inimicii ei invinsi i se reiau
cu incetulu cu incetulu curagiu și
fortie. I se arata încă din tóte partile,
o mare diferentia în forme: i se facu
protestări de amicia, seu celu putienu
de dorinti'a de a remanē în pace cu
dens'a; golulu in se face în giurulu ei,
și fiindu ca gresialele politice conduc
de ordinariu la nisce gresieli și mai
mari inca, vine unu momentu, în care
tóte interesele calcate în picioru seu
amerintiate se unescu contr'a ei la
unu resbelu de mórte, și acest'a este
inceputulu sfersitulu, cum dicea d.
de Talleyrand.

Prusi'a mi-se pare ca intra în
momentulu acest'a în periodulu de
isolare. I se face din tóte partile mari
politie, dara 'si sioptescu la urechia
ca sa resiste la pretentiunile ei, și
marele omu care conduce destinatele
ei nu face de cătu gresieli preste gre-
siele. — A recunoscutu însusi ca s'a
inselat grósnicu crediendu ca a sdro-
bitu pre Franci'a prin contributiunea
de cinci miliarde. Ea le-a platitu și
este astadi de siguru multu mai con-
siderata de cătu cum era în ultimii
ani ai celui de alu doilea imperiu.

În afacerile Ispaniei elu a fostu
asemenea nenorocitu și s'a acoperitu
de ridicolu. Elu nu pare mai norocitu
în politic'a sea în privinti'a Austriei.
Eră convinsu ca ea va cadea de sine-
si în bratiele lui, și a facutu pre Ger-
mani'a prusiana sa ia fatia cu dens'a
rolulu ce a jucatu Rusi'a fatia cu Po-
loni'a în celu din urma secolu; și iata
ca Austri'a se reorganizéza, se radica,
se léga în amicie cu Itali'a, și cine
scie deca ea nu arunca priviri sim-
patice spre Franci'a? Ceea ce este
siguru, e ca Franciscu Iosifu, famili'a
și armat'a sea n'au uitatu Sadov'a.
Cea mai grava, cea mai neintielésa
din gresialele d-lui de Bismark este
faimós'a sea lupta pentru civilisatiune
(Kultur-Kampf) în care Prusi'a para-
sita cu totulu de puterile care pâna
acum mergeau cu dens'a, este singura
contr'a catolicismulu în lumea intréga
și în fati'a pericolulu unei secesiuni
fórté probabile în sinulu Germaniei.

Eata ceea ce raportéza în acest'a
privintia o corespondintia din Pots-
dam, publicata în Czas din Cracovi'a,
diurnalu care are în totu-déun'a ran-
senemente fórté sigure.

Camer'a deputatiloru Bavariei,
numita în 1869, si-a terminatu sesiu-
nea, și în câte-va luni se voru face

alegerile pentru sesiunea legislativa
din 1876 pâna la 1881. Pre tempulu
alegeriloru din 1869, cestiunea reli-
giós'a nu eră inca sulevata; nu erau
în jocu de cătu interese politice și
numai doue partite erau fatia în fatia;
partitulu conservatoriu care voia sa
conserve independinti'a Bavariei, și
partitulu liberalu care o împingea la
unirea cu confederatiunea Germaniei
de Nordu.

Alegerile deduseră același număr
de voturi și unei'a și celei-lalte din
partite, și acestu rezultat trecuse
preste sperantiile d-lui Lutz, care
esté liberalu și prúsophilu. Elu a și
gúvernatu cu o camera impartita în
doue jumetati egale și a preferitu sa
faca necontente lucrări de ecuilibrustu
de cătu sa faca apelu la nóue alegeri,
convinsu ca ele i-aru tramite o maio-
ritate conservatória. Acum elu nu póte
s'a mai compeze pre acésta balantia
egala a partiteloru în camera. Bava-
ri'a are, dintr'o populatiune de cinci
milióne de suflete, trei milióne și ju-
metate de catolici, și toti, ori care
au fostu mai nainte opiniunile lor
politice, s'au unitu contr'a turbării
religióse a d-lui de Bismark.

Influinti'a clerulu vá mentiené
rendurile strinse ale acestei armate cá-
tolice; dara si printre protestanti
suntú inca o multime de separatisti,
adeverati patrioti bavarezi.

Fia care 'si aduce aminte ca pre
tempulu resbelulu din 1870, Bavarezii
se vécsau, fórté cându ii cufundá cine-
va cu prusienii. Ei diceau cu mandrie:
„Noi nu suntemu prusieni, suntemu
bavarezi“, și resbelulu, departe de a-i
apropia unii de altii prin camaraderia
de armé, i-a sêparatu din contr'a multu
mai tare de cătu cum erau. Generalii
prusieni menăgiatu pre cătu le eră
pósibilu pre ai lor mai multu și es-
puneau pre bavarezi la foculu celu
mai mortalu, la marsiurile și la óste-
nelile cele mai mari, și ei au tienutu
socotéla: Trebuie sa mai adaugămu
pre lănga acesteá, ca afara de régele
Ludovicu care este musicanti, vagne-
ristu, flacau de principiu, etc., tótá
famili'a regale, dela regin'a-muma,
pâna la celu mai juné dintre principi,
este ostila Prusiei, atátu din patrioti-
simu, din mandria de rasa, cătu și
pentru legatur'a cu religiunea cató-
lica. Toti cei ce inongiura pre acesti
principi, și în generé mai tóta aristó-
crati'a bavareza are aceleasi sim-
tiemente.

Astfelu fiindu starea lucrurilor
fia-care póte sa judece acum ceea ce
voru fi alegerile. Corespondentulu
diarulu „Czas“ créde ca celu putienu
doue treimi ale viitórei camere voru
fi separatiste, și afirma ca a aflatu
dintr'o sursa fórté sigura ca d. de
Bismark a incredintiatu unu'a dintre
agentii sei celu mai dibaciu și celu
mai hotaritu, pre care nu voiesce sa-lu
numésca, acest'a póte ca este d. Ra-
dovitz, secret'a missiune de a merge
în Bavari'a sa lucreze pre lănga rege,
pre lănga ministeriu și pre lănga ómenii
cei mai influinti, spre a inlaturá, cu
ori-ce pretiu, acestu pericolu pentru
politic'a sea; căci esemplulu Bavariei
póte sa tirasca si alte state din Ger-
mani'a. Elu va impinge pre regele sa
ia hotariri estreme; ii va citá póte
esemplulu Prusiei, cându în periodulu
dela 1862 pâna la 1866 regele a di-
solvatu de cinci ori camer'a; ca în
fia-care data fortiele opozițiunei cre-
sceau; ca în cea din urma data par-

titulu guvernulu eră redus la 11
voturi, și ca a sfersitu cu tóte ace-
stea prin a face sa triumfe politic'a
sea de pregatiri resboinice legitimate
apoi prin succesulu dela Sadov'a.

Dupa corespondinti'a diurnalulu
„Czas“ in sa, d. de Bismark 'si face
mari ilusiuni. Régele Ludovicu alu
Bavariei este unu juné cu unu carac-
teru fórté bizáru; dara în fondu, slabu,
se lasa lesne, care de mai multe ori
dejá, sub influinti'a familiei se, s'a
impotrivit Prusiei, și care nu va
puté sa calce în picioru dorintiele
intregei seles natiuni. Cătu despre mi-
nistru, d. de Lutz, elu nu se asemăna
de cătu fórté putienu cu cancelariulu
de feru. Ne putemu asteptá dara la
nisce evenimente fórté grave în Ger-
mani'a. Starea de iritatiune continuă
a d-lui de Bismark ne arata în destulu
nelinistea sea. Ea este cu atátu mai
mare, cu cătu creându-si în intru incur-
caturu fórté mari cu lupt'a sea civili-
satrice, elu se helinistesc de Franci'a.
De alta parte, caletori'a imperatóre-
lui Franciscu Iosifu în Dalmati'a, unde
nu s'a dusu nici odata vre-unu suve-
ranu alu Austriei, și care vá avea de
consecintia în lun'a lui Augustu o
calatorie în Galiti'a și în Bucovin'a,*)
anuntia inaugurarea unei noi politici
interióre, care nu pré place ómeni-
loru marelui barbatu prusianu, în
statuturile Habsburgiloru.

În fine punctulu celu negru din
Orientu, care a aparutu pre tempulu
afacerei dela Podgoriti'a, reapare și
amerintia sa derangeze într'unu modu
ciudatu combinatiunile d-lui de Bis-
mark. Cei din Franci'a s'au ocupatu
fórté putienu de acest'a afacere dela
Podgoriti'a, de si diurnalele germane
și angle au vorbitu de dens'a fórté
pre largu. Atentiunea publica eră
atunci absorbita de cestiunea legiloru
constitutiuale cari erau sa vina în
desbaterea camerei. Afacerea dela Pod-
goriti'a eră pretestulu care trebuia
sa faca sa isbucnéscă rescularea gene-
rale, pregatita de multu tempu, de
popórele crestine ale Turciei.

Eră unu arangiamentu în acésta
privintia între muntenegreni, serbi și
români. În Muntenegru toti ómenii
validi, și numerulu lor este de
25,000, suntú soldati, se póte dice
chiaru éroi. Totu cam astfelu este
și în Serbi'a, unde, pre o populatiune
de 1,300,000 suflete este o armata de
125,000 ómeni, radicata de curendu
la 150,000 și acésta este o armata
regulata fórté bine esercitata, impar-
tita în 5 corpuri, de 4 brigade fia
care, cu o artilerie la inaltimea per-
fectiuniloru moderne. Români suntú
cei mai putieni resboinici din acésta
grupa de popóre. Pre o populatiune
de aprópe cinci milióne de suflete ei
nu au de cătu o armata regulata de
40,000 ómeni, au in se o militie și o
reserva, tóta populatiunea barbatésca
fiindu obligata la servitiulu militariu,
astfelu ca în casu de resbelu ei potu
sa puna în picioru o armata de 100,000
de ómeni celu putienu.

Cele trei popóre reúnite erau
dara gat'a sa atace pre Turci'a cu o
fortia de aprópe 250,000 de ómeni,
deca nu de 300,000 chiaru, și cari
aru fi tãritu în miscare pre bosniaci
și pre bulgari. Adunarea natiunale a
Serbiei, Skupcin'a, deduse chiaru sem-
nalulu de resbelu, principele Milanu
fusesse nevoitu sa compuna unu mini-
steriu din majoritatea resboinica. Junii

*) Vedí nr. trecutu.

R. „Tel. R.“

serbi cari 'si faceau studiile lor la
Parisu și la Vien'a se întorceau în
mase spre a luá armele. Într'unu cu-
ventu, resboiulu eră în ajunu de a is-
bucni. În acestu momentu Austri'a,
Rusi'a și Prusi'a intervenira diploma-
ticesce și oprira conflictulu. Prusi'a
fu cea mai activa. Lucrándu prin prin-
cipele Carolu și prin agentii sei din
Bucuresci, facu pre Romani'a sa se
retraga din complotu, apoi inventa
incidentulu de precadere în corpulu
consularu la Belgradu și restorna mi-
nisteriulu Zamuka care purta drape-
lulu resbelulu în Serbi'a.

Rusi'a in se care se aliase fórté
repede cu politic'a celoru-lalte doue
puteri, pare a o regretá astadi, ve-
diendu ca totu profitulu acestei ame-
nari a cestiunei Orientulu este pentru
Austri'a. Ea a și intrigatu la Constan-
tinopole spre a împedecá incheierea
arangiamentelor între acésta din urma
putere și Turci'a, relativu la concesii-
unea linielor de drumu de feru tur-
cesci banquerulu austriacu Hirsch și
la junctiunea acestoru liniu cu acelea
ale Austriei; și acum jurnalele rusesci
provóca pre fatia pre serbi și munte-
negreni la insurectiune. Si fiindu-ca
cestiunea Orientulu este astadi esen-
tialmente o cestiune între Rusi'a și
Austri'a se întielege ca d. de Bismark
tiene sa fia arbitru; in se cine ia în
bratie multu stringe reu, și marele
omu prusianu vá ducé cu greutate
la capetu tóte cestiunile ce a anga-
giatu dela Océanu pâna la Bosphóru
și pâna la imbucaturile Dunarei, nu
va sfersi nimicu și va lasá predomi-
natiunea pruso-germana în stare pro-
blematica. (L'Univers.)

Trad. „Tr. Carp.“

Revista politică.

Sabin 31 Maiu.

Consiliile ministreriali sub pre-
sidiulu Majestátiei se se amánara
din causa ca întórcerea Maj. S. dela
Ischl s'a întârziatu mai multu de cătu
se asteptá. În consilie va figurá cesti-
unea vamale între jumetatile monar-
chiei și conventiunea comerciale cu
Romani'a în locul primu. Aceste si
preocupa astadi cercurile inalte și
dincóci si dincolo de Lait'a.

Din Carlovitiu se audu lucruri,
cari facti pre multi sa créda ca de
acolo are sa se radice unu nitoru nou
pre orizontulu patriei. „P. Il.“ dice
într'o telegrama dela 7 l. c. „Dupa
decursulu unei conferintie numiai póte
fi nici o indoiéla ca voru invinge ul-
traistii la alegerea comitetulu con-
gressuale. Acest'a ierasi va fi germi-
nele multoru conflicte. Regimulu la
rendulu seu inca nu sta cu manile
în sinu, pentruca statutulu pentru ale-
gerea metropolitulu l'a respinsu.

În Dalmati'a s'a escatu ierasi di-
ferentie între cele doue natiunalitati
ale tiei, între italieni și slavi.

Caletori'a principelui Milanu alu
Serbiei prin tiéra a farmecatu spiri-
tele serbiloru. Vorbirile adresate prin-
cipelui și responsurile acestui'a res-
pira o atmosfera plina de eveneminte
în orientu. Crusievatiani disera în
adres'a lor: „Domnitoriule! Mai ma-
rii tei, principii cei mari Milosiu și
Michaile au alungatu pre turci din
Serbi'a și au eliberatu tiér'a de dom-
ni'a turcesca. Dela Tine, Domnitoriule,
astépta poporulu serbescu, cá sa eli-
beredi pre toti serbii și sa-i intru-
nesci într'unu unicu statu liberu!“

*) Punctulu din orbit'a unei planete
cându este mai aprópe de sóre.

★ Revist'a diaristica.

Asupr'a *revisiunii vamale si comerciale* aduce „Presse“ din Vien'a unu articolu, care indigitandu la cuventurile lui Slavy si Tisza, precum si la solidaritatea intereselor materiali ce au ambele jumetati ale imperiului, ni presenta unu proiectu pentru discussiunile comune relativu la dorintiele ambelor state. Se dice in acestu articolu: Cu catu avemu sa asimiliamu mai multu interesele si impregiurarile locale cu interesele comune ale monarchiei intregi, ceea ce este si scopulu conventiunii comerciale si vamale austro-ung., cu atatu e mai necesariu ca acele interese sa se exprime intr' unu modu precatu se pote de netulburatu, nefalsificatu si emancipatu de influintiele partideloru, e de lipsa sa se asculte vocile, adeca dorintiele si vederile acelor suditi ai imperiului, cari sunt atinsi in prim'a linia de formarea relatiunilor economice ale monarchiei, intielegemu pre industriali si pre comercianti, cu a caroru bunastare e impletita intimu si sörtea monarchiei intregi. Aici n'a ajunge, ca sa se prezenteze interesele locali in manifestatiuni sfasiate si patriotismulu localu in estrasu, ci reprezentantii comercialului si industriei din ambele jumetati ale imperiului, in conventiune libera, scutiti de ori-ce preocupatiune natiunale, liberi de ori-ce particularismu nesanasatosu si nefirescu, condusi numai de ide'a fericirii comune a monarchiei intregi, sa se nesuiasca a aduce in armonia pretensiunile reciproce indreptatite. Numai o manifestatiune atatu de armonica, ca espre-siune adeverata si netulburata a mar-eloru interese economice ale monarchiei, se va pute considera de substratu pentru discussiunile formale intre ambele guverne si legislative.

Nu voimu sa exprimamu o idea noua prin acést'a. Nu numai ca atari intruniri se tienu in alte tieri, de esemplu in Germani'a, in periode regulate, din motive insemnate si intre aceste periode, si suntu concomitate de celu mai fructiferu rezultat, dara principiulu lor e provediutu si garantatu prin legatur'a vamale si comerciale austro-ung., si prin constitutiunea economica a monarchiei. Ce e dreptu § 21 lasa in grigea ambelor

guverne sa conchiame la casuri insemnate o ancheta de barbati de specialitate din ambele jumetati imperiale, dara in interesulu deplinei nepreocupatiuni a ambelor parti, alu chiarificarii nu numai a parerilor, ci si a animelor si in fine in interesulu insemnatati morale a unei atari intruniri e de doritu, ca acést'a sa nu fia oficiala, espusa pericolului unei octroari fia si spirituale, ci sa fia cu totulu spontana si preventoria, numai din liber'a resolutiune a participatorilor. Ans'a la acést'a, renovarea conventiunii vamale si comerciale austro-ung. ajunge si are insemnate dupla pentru ca cade intr'unu tempu candu stramarea relatiunilor generali economice a monarchiei e la ordinea dilei si se apropia de lumea industriale si comerciale din ambele jumetati imperiale neamanaver'a datorintia de a se folosi de dreptulu lor.

„Magy. Polgár“ revenindu asupr'a tienutei romänilor fatia de alegerile dietali scrie intr'unu articolu intitulatu: Romänii inaintea alegerilor, urmatoriele:

„Intre romäni s'a desvoltatu o viua miscare in lucrările ce premergu alegerilor. Poporulu romän, asiä se pare, a cuprinsu insemnate celui mai scumpu dreptu cetatienescu si se nesuieste a-lu aduce la valöre.

Poporulu romanu va alege in butulu concluseru dela Sabiiu. Nu numai dintre activisti, dara si dintre pasivistii se voru dimitte multi in alegeri si dupa cum se potea prevedé, conclusele dela Sabiiu voru fi valabili numai pentru acei'a, cari le-au creatu prin influinti'a lor decisiva.

Acést'a noua suflare a miscarilor electorali romäne a provocatu o furtuna si in föi'a romäna din Budapest'a.

Föi'a acést'a constata, ca renegatii si acei'a, cari nu porta caus'a poporului romän in inim'a lor, incepu a nebuni poporulu in cercurile de alegeri sa parasésca pre deputatii lor de pana acum, cari suntu plini de merite, cum suntu Babesiu si Politu etc. totu odata recomenda acést'a föia, ca (poporulu romän) sa aléga pre acei'a cari si pana acum au luptatu cu frunte deschisa contra tiraniei.

Precum se vede dara partea moderata a romanimeii s'a uritu dejä de

multele comedii si vrea sa le puna odata capetu.

Förte dreptu.

Tier'a si strainatatea recunöse in natiunalitatile de limb'a nemagiara pre cele mai nelinistite si nemature popöre din Europ'a culta, (judécandu) dupa cele ce au facutu reprezentantii acestoru natiunalitati in corpulu legiuitoriu alu Ungariei. Si cu dreptu, pentru ca vointi'a publica a poporului manifestandu-se in reprezentantii sei acesti'a suntu chiamati a esprime ideile poporului.

La noi la romäni totu-déun'a a jocat u rola mare „Gur'a satului“ si poporulu i-a asigurat pre catu a potutu totu-déun'a loculu primu. Asiä s'a intemplat, de au ajunsu in parlamentu din partea natiunalitatiloru cu deosebire dintr'a romäniloru cei mai mari guralivi.

Si acést'a a mersu förte reu pentru ca poporulu romän si-a perdutu numele seu celu bunu si credinti'a sea prin densii.

Pentru ca unde s'au luptatu densii (guralivii) pentru interesele poporului romän, unde au statu ei fatia cu „tiranii“ ca sa scape poporulu romän de perirea sea?

Nici intr'una locu. Ei au fostu eroi la incassarea diurnelor, acést'a a fostu interesulu, poporulu a potutu ajunge la sapa de lemnu despre partea lor.

Sa ne arate acesti domni o unica fapta, pre care a seversit'o intru interesulu poporului romän? Sa arate macaru unu semnu de bunavointia seu ca a sacrificatu öre-cine vre-unu filer pentru apanarea poporului romän. Au facutu döra vre-unu institutu intru interesulu umanismului, au infiintiatu vre-o societate acei'a, pre cari o parte mare a romanimeii i-a radicat pre cea dintäiu trépta? Au intinsu ei vre-o bucatura de pane poporului ce flamendiesce in multe privintie?

Déca aru fi satisfacutu töte acéstea macaru in a diecea parte si aru fi radicat cuventulu in corpulu legiuitoriu pentru interesele adeverate ale poporului romän si nu pentru scopurile lor egoistice, m'asiu plecä inaintea lor si a-si dorí sa se aléga.

Trebuie sa esprimu in privinti'a

acést'a observatiunea mea, ca ultraistii romäni numai acolo si-au radicat cuventulu, unde au potutu sa vorbésca in manier'a lor natiunale bombastica, dara nici odata pre tempulu candu se pertractau contributiunile si alte proiecte insemnate.

Sa fimu numai sinceri, sa nu tamaiamu vanitatea sengurateciloru si sa nu-i lasamu sa ne lovésca in crescetulu capului atunci candu stau fära nici unu meritu inaintea nöstra.

Si nu numai ca n'au merite dara ei sunt hotaritu spre perirea poporului. Cultulu lui Babesiu a progresatu pana acolo, de Babesiu nu se scarbesce a-si vinde ca unu jidanu colportatoriu portretulu seu cui cuvinte insufletitörie, ei n'au nice o scanteia de pudöre candu striga „nu alegeti pre acei'a, ci pre noi!“

Aici trebuie piele pre fatia si acelu mare patriotismu si acea iubire de poporu, cum au avutu Babesiu si consortii sei.

Trebuie sa se purifice corpulu legiuitoriu ung. de acesti'a; ei ocupa loculu romäniloru demni; trebuie sa se purifice aerulu corpului legislativu de ei ca sa nu se infecteze aerulu tieri.

Sciu numai sa me bucuru de aceea, ca romanimeea se uita dupa barbati mai seriosi si cu sentimentu patrioticu si se pregatesce a scuturä de pre spinarea sea pre Don Quichottii.

E ce-va cam tardiu, dara mai bine acum de catu mai tardiu.

Datorinti'a magiariloru inse in asemenea lupte este sa s'originésca pre romänii mai slabi ca sa ajunga la rezultatu. Acést'a lupta de independentia a poporului romän si invingerea lui consolidéza pacea interna si concordia fratiésca.

Nu este nici intru interesulu unguriloru, nici intr'alu natiunalitatiloru, ca sa mérga din partea acestora atari deputati la dieta, cari suntu cunoscuti dupa idej, cum au fostu cei de pana acum. Interesulu progresului linistitu, alu linistei interne demanda (sa se aléga) reprezentanti linisciti si moderati.

Trebuie a se eschide cu totulu influinti'a ultraistiloru si acést'a se va pute mediloci prin conlucrarea unguriloru si a romäniloru. Acést'a aru

FOISIÖRA.

★ Studii essegetice.*)

Introduce.

Precum vulturul (acést'a e marc'a, emblema Evangel. Ioanu) se inaltia in sborulu seu mai pre susu de töte aripatele: asiä Ev. Ioanu in inspiratiunea sea diäna se inaltia preste cei-lalti evangelisti, cu deosebire prin o descriere mai chiara istorica, o desemnare mai viu luminata a conceptelor: *Fiuul lui Ddiu, iubire, credintia, viétia*. Acésta caracteristica a Evangeliei lui Ioanu, numita si Logos-evangelium (Evangelia-cuventulu, pentru ca intr'ens'a avemu conceptulu „cuventulu“: *ὁ λόγος* 1, 1.) o face de sine statatöria, independenta de Evangelistii sinoptici.

Scopulu principalu alu acestei evanghelie este espusu la 20, 30 seq. Spre acestu scopu se desémna dela inceputu pana la fine in unu modu simplu si naturalu *demnitatea si poterea ddiésca a lui Iisusu*.

Din insasi Evangeli'a acést'a se vede, ca: 1. Intentiunea evangelistului a fostu intregirea istorica (20, 30 comp. cu 2, 23 6, 2); 2. Scopulu i-a fostu totu odata si ide'a conducatoriä; 3. Tient'a si interesulu dominante a fostu practic (credintia viétia).

a) Marirea lui Iisusu se arata parte in aceea, ce s'a intemplat cu densulu, parte in aceea ce s'a intemplat prin tr'ensulu. De cea dintäiu se tienu deosebitele acte ddiésce, cari

*) Vedi Nr. 42.

documentéza inaltimea ddiésca a lui Iis. botezulu, ca aretare lui Israilu (1, 31.) si descoperirea ddiésca: nu s'a facutu pentru mine, ci pentru voi (12, 30). — De a döu'a se tienu töte intemplările si faptele lui Iis., in cari marirea sea (1, 14.) se aréta acum fara voi'a sea (2, 12.) acum cu intentiune (6, 5. 11, 4); mai departe inaltimea cea stralucitöria si impressiunea cea puternica a aparintei sele personale (8, 59 18, 1—11 si 10, 39); probe singuratece despre sciinti'a sea supranaturale (1, 49. 2, 24 seq. 4, 17. 6, 64. 13, 11. 18 seq.); poterea cuventului seu in genere (7, 46.), si anume increderea in si documentarea despre adeverulu invetiaturei sele (5, 31, seq. 8. 14.). Ací apartienu acele fapte extraordinarie, cari implinite, parte prin rogaciune (6, 11. 11, 41 seq.), parte din propri'a-i potere (2, 7. seq. 9, 6. seq. 4, 50 seq. 5, 8 s. a.) sunt semnele (4, 48) cele mai puternice pentru Iis., ca si acei'a, cari, neinvinsi prin personalitatea sea, nesubjugati prin cuvintele sele, sa se convinga despre marirea lui ddiésca (14, 11. comp. cu 4, 48.) Chiaru pentru aceea se pare ca espunerea acestoru semne nu este fära intentiune.

Impregiurarile ce insotiescu aceste semne, succesulu ce-lu afla, influinti'a ce o au asupr'a desvoltärei viétiei lui Iis.: töte acestea laolalta cresc asiä precum si multimea acelor'a, inaintea carora se intempla (2, 11. 4. 53. 5, 16. 6, 14 seq. 9, 16 seq. 11, 45 seq.) pana ce cea de pre urma (11, 45.) pregatesce catastrofa finale, carea inse

servece spre aceea, ca sa descopere marirea lui Iis. parte prin reusita ei preste imaginatiunea omenésca (11, 50.), parte prin modulu suferintieloru lui Iis. (18, 6—8 s. a.), parte prin implinirea lucrärei lui Iis. (17, 4. 19, 30.) parte prin inviere (20, 17.) si prämarirea cerésca (17, 5.); iéra prämarirea lui Iis. in töta stralucirea ei se vede in mörtea sea (13, 31 seq.).

b) In asemenea mesura cu marturiile (*μαρτύρια*) aceste despre Iis. se destasiura o tacuta dara puternica desvoltare a credintiei, carea, cu catu Iis. pune pretiu mai putienu pre cele pamentesci, cu catu desconsiderandu pre cele sensuale pune pretiu pre cele spirituale morale, cu atatu este estensivu mai mica, intensivu mai mare, mai sincera (7, 66. seq. 14, 9. compar. cu 16, 30. seq. 20, 9. cu 20, 28.) Credinti'a acést'a, prevestita in 1, 12, incepe cu marturisirea cea energica si repetita a botezatorului Ioanu (1, 15. 19—36.) si urmarea cea grabnica (1, 37.) si durabile a invetiaceiloru (1, 35—50). Credinti'a se afla mai intäiu in maic'a lui Iis. (2, 3), a invetiaceiloru urméza nemidlocitu (2, 11). De ací se aréta treptatu: in Nicodemu (3, 2.) la Samarineni (4, 39.), la Galileeni (4, 45), in Capernaum (4, 53.) in Ierusalimu la serbatöre (7, 31. 40 seq. 8, 30. 10, 21. 42. 11, 45. 12, 42.) in orbulu din nascere (9, 38.) in Mart'a si Mari'a (11, 21. 12, 1 seq.) si la intrarea cu triumfu in Ierusalimu (12, 11 seq.). Credinti'a invetiaceiloru inse se statornicesce numai dupa inviere (20, 8.) si dupa delaturarea si a in-

doelei celei din urma a lui Tom'a (20, 28.) impreunate cu cuventulu dojanitoriu a Dlui: „Fericiti cari n'au vedutu si au creditu“ (20, 29.), care se vede a servi spre scopulu Evangelistului (credintia). — Pre länca acést'a sunt atinse singuratece desvoltări in credintia (Nicod. 3, 2. 7, 51. 19, 39), in parte ni se infatisiéza o potere misterioä, ce planéza asupr'a poporului, carea sfarima chiaru si necredinti'a (7, 12. s. m. m.), dara numai in cele mai rari casuri este urmata de priceperea lucrului si a persönei lui Iis. (1, 48. 4, 42), si pentru acést'a dà locu la neintielegeri dese (7, 3—5 seq. 13, 36, seq. 14, 8. 4, 31. seq. s. a.) carora le urméza seu o explicare detaiata a lui Iis. (7, 6 seq. 4. 32. 13, 37. s. a.) seu o pricepere mai tardia a planului ddiésca alu lui Iis. (2, 23. 12, 16.)

c) Scopulu Evangelistului se marchéza mai deapöpe prin conflictulu lui Iis. cu lumea (*κόσμος*).

Predisu in prologu (1, 10. 11.) se manifestéza mai ageru, mai puternicu in tienu'ta lui Iis. (2, 24.) prin declaratiunea sea (3 11.) ba chiaru in gelosi'a invetiaceiloru lui Ioanu, cari nu intielegu pre magistrulu lor (3, 25 seq.)

Destasiurarea factica a conflictului urméza prin pusetiunea mai aperta a lui Iis. fatia cu legea (5, 16) interpretata falsu de farisei; si declararea lui mai chiara fatia cu Ddiu (5, 18) mai intäiu in Iude'a, unde impartirea cea secreta se desvoltä in o dusmania de mörte (5, 18) apoi in Galile'a, unde insufletirea (6, 16) cea usiöra se schimba

crea pacea, progresul neconturbat și binele spiritual și material al poporului român.

Sabiu 30 Mai. Eri a fostu întrunita adunarea scaunului Sabiului. Presedinte a fostu, în absența primarului cetății, senatorul Klein. Înainte de toate s'a cetitu rescriptul preînaltu, prin care se convoca dietă cea mai de aproape, mai întâi în limbă originală a statului, apoi în traducere nemțesca și în urma s'a spus în estras și în limbă română. Adunarea a ascultat rescriptul stându.

La ordinea zilei s'a pus mai întâi incunoscintia ministerului ca si-a început activitatea, ceea ce se ia spre știință, după ce propunerea lui Békessy n'a fostu de ajuns spriginită, carea mergea într'acolo, că sa se dea unu răspuns la incunoscintia ministrului.

Malmer propune că toate propunerile sa se spună și românește că sa nu fie nimenea în adunare, care sa nu știe despre ce se trată și desbete, ceea ce se primesc și presedintele și chiamă numai decâtu pre secretariul magistratual Cretiu la măsă presidiale înșarcinându-l a talmăci toate propunerile făcute în limbă nemțesca și în limbă română.

Drotleff referă asupra înființării unui „oficiu metricu” pentru jurisdicțiunea întreagă, care după o desbete mai îndelungată se primesc asiă, ca oficiul metricu alu cetății se înșarcinează a primi și partea jurisdicțiunii asupra și; iera scaunul sa plătescă din cassă sea pentru totu-deună 1000 fl. în două rate, cu acelu adausu, că sa dea cetatea adunării scaunali computu despre întrebuintarea acestei sume (prop. lui Dr. Borciă împreună cu a lui Schneider.)

Schreiber referă asupra alegerii unor comisiuni, cari se și întempla.

Drotleff, pentru că sa se pōta referă mai multe obiecte aternatōre dela legea comunale neintrodusă în fundul regiu până acum, face după o lungă motivare, propunerea, ca până la regularea fundului regiu sa primască sferă de activitate a art. 18

în o recela amara (6, 30 seq.). De aci pasiescu partidele mai aspru, mai resolutu la Ierusalimu în sinul poporului (7, 11—44) în sinedriu (judecata, divanu) (7, 45—53), în combaterea pre fatia a necredintei prin Iis. (8, 31—58), cum și a credintei prin Iudei (c. 9) în desbinări pentru Iis. între popor (7, 12, 43), între însuși inimiții lui, între Iudei (10, 19 seq.) în sinedriu (7, 50 seq.) în persecutarea la Ierusalimu (10, 39) în tîenut'a unei părți din martirii invierii lui Lazaru și sfatului urmatu (11, 46—51); în îngrigirea fariseilor după intrarea lui Iis. în Ierusalimu (12, 19), până ce tradatu prin Iud'a (13, 2, 11, 21, 30, 18, 3) însuși incuragându pre persecutorii sei (18, 5—9) și muștrându pre Petru pentru resistința (18, 11.) se predă în mâinile lor (18, 12.). Acî se pare invinsu de lume, dara elu a invinsu lumea (16, 33.) pri mōrte, și o judeca (12, 31, 14, 30, 16, 11.)

Fatia cu acestu antagonismu (dusmanie) alu „lumei” jidovesci, sta depinse efectul invetiaturilor lui asupra elenilor (12, 20 seq.) încercările lui Pilatu spre a-lu scapă (18, 18 seq.) și neîntielegerile cele numeroase, adese reutaciōse, provenitōrie din necredința pre cari evangelistul le descrie cu o siguranță și diligență deosebită (3, 4, 6, 28, 34, 7, 3—6, 35).

Temeiulu acestei opozițiuni principalmente jidovesci, este moralu per excellentiam, și de-si se arēta diferitu, este unulu și aceluasi, aretându-se elu în malitia (5, 40) sēu în ambițiune lumescă (5, 44, 7, 3—6, 16 seqq. 12, 35) în frica servila (7, 13, 12, 42.) ori în

de lege dela 1871 normata prin emisiu minist. de interne dto 22 Sept. 1871 Nr. 23574. Gebbel face contr'a propunere, după carea adunarea sa se dechiare numai pentru agendele desemnate în § 26 alu legii comunale. Dr. Borciă propune primirea articol. 18 dela 1871 întregu; până la definitivă regulare a fundului reg. inse sa fie rugatu regimulu a estinde provisoriu legea municipale generale asupra fundului regiu. Primindu-se cu majoritate propunerea lui Gebbel, Dr. Borciă înșina votu separat.

După acceptarea propunerii lui Gebbel se aplacideza mai multe decisiuni comunale. Neugeboren referă asupra rezultatului scrutinului, carele este urmatoriu: În comisiunea catastrale s'au alesu presedinte: Ios. Bedeus. Membrii, I. Schuster, I. G. Göbbel, M. Sonntag, din cetate; Luca Gross, Siur'a mare, Martin Seiler, Slimnicu; M. Liennerth, Vurperu; F. Székely, Ogn'a; Mat. Hubner, Turnisioru; M. Hoprich, Cristianu; P. Fleischer, Cisanadi'a; I. Andras, Bungardu; Martianu Spurlea, Avrigu; Al. Lebu, Căcov'a; Eugeniu Broie, Resinari; I. Macelariu, Racovit'a; Suplenti: S. Fritsch, Mich. Schobel, Ios. Binder, Cetate; Val. Reger, Dai'a; I. Roth, Rusi; I. Gross, Rosi'a; Ioanu Hentesiu, Ogn'a; I. Rill, Siur'a mica; Petru Munteanu, Orlatu; Mich. Kreuder, Sielimberu; Simeonu Iancu, Mohu; Nicolau Millea, Vestemu; Dim. Borciă, Saliste; I. Clōge, Boiti'a; Tom'a Romanu, Sebesiu-infer.; în comisiunea de reclamatune pentru darea de case, presedinte: Carolu Gebbel; vice-pres. Iacobu Bolog'a; în comisiunea de reclamatune pentru darea de venitu: C. Schochterus și Gust. Gollner; în comisiunea statistica: C. Fr. Jickeli, F. Zōhrer, Antoniu Bechnitiu, Luc. Gross, Bucuru Cioranu, Ioanu Macelariu not., Ios. Mōferdt, S. Otto, Pet. Zerbes sen., I. Candrea, I. Russu, Ad. Weber, C. Hart, I. Hanni'a,

Dechiaratiune.

După cum s'a amintitu și prin diuaristica, în anul trecut s'a constituitu despartimentulu alu XVII (Reginulu sas.) alu asociatiunei tranne.

credința cea incapatinată despre Mesia (7, 3—7, 27, 52.) sēu chiaru în sufletulu loru celu înreutatitu, pre carele lu apostrofēza Iis. asiă aspru (8, 23, 44, 12, 40.). Si chiaru pentru ca principiulu este unulu și aceluasi, personalitățile numai atunci vinu atinse, cându servescu spre unu scopu deosebitu (11, 49, seqq.); de altmintrenea inimiții lui Iis. i pasiescu totu în masa compacta (sub numele de jidovi οἱ Ἰουδαῖοι). Icon'a istorica a lui Iis. este depinsa în aceste polemii. Nici odata Iis. nu cede terenulu de lupta inimiților sei; în cele mai multe casuri pusetiunea lui este mai multu activa, și mai provocatoriă. De aci vindecările repetite în dile de Sambata (Sabbath) (5, 1 seqq. 9, 14. seqq.) de aci ca Iis. se declară de fiulu lui Ddiu (8, 28, 56, 9, 37, 10, 7 seqq. 25 seqq.) de aci tîenut'a, conduit'a lui (11, 8, 18, 4 seq., de aci manier'a lui Iis. ca fiindu reu întielesu, a orea cu reflesiune la persōn'a sea, repetiesce espresiunea reu întielēsa, esplicându o și dandui semnificatiune mai ponde-rōsa (6, 32. comp. cu 6, 35, 6, 51 comp. cu 6, 54, 8, 56. compar. cu 8, 58. s. a.) Pentru Iis. combate în această luptă, nu numai impresiunea persōnei sele (vedi a) ci și puterea cven-tului seu (7, 46.) și a faptelor sele (3, 23. s. a.), nu numai discordi'a „lumei”, carea se impede și înfrāna pre sine (7, 41. s. a.) ci anume și o supraviegiare și îngrigire admirabile ddiē-sca pentru viēti'a sea (7, 30, 8, 20.)

(Va urmă.)

Că unu resultatu alu acestei constituii, on. directiune respectiva publică în Nr. 4 alu „Transilvaniei” a. c. banii încursi la fondulu Asociatiunei.

Vediendu subscrisulu, ca mai multi membri, cari si-au depusu tacsele, suntu trecuti cu vederea, și fiindu în această afacere angagiatu cu onōrea mea — după ce pre cale privata n'amu potutu ajunge la nimicu — m'amu simtitu datoriu a pasi publice rogandu pre on. directiune respectiva sa binevoiesca a emendă raportulu seu din nr. 4 alu „Transilvaniei” publicându și acele tacse încurse pre cari le-a trecut cu vederea (a se vedē Nr. 24 alu „Tel. Rom.” fati'a 1 colōn'a 4)

Aprețiezu bunavointi'a on. directiuni de a emendă, aretata în Nr. 7 alu „Transilvaniei” a. c. — Mi pare inse forte reu, si cu cea mai mare neplacere sum silitu a dechiară și constată publice în interesulu onōrei mele și alu Asociatiunei nōstre tranne, ca nici această rectificare nu este suficientă.

Pre lângă o mica stilistica — pre cum se vede*) s'au mai lasatu afara — după câtu știu — urmatorii:

1) Zacharia Siulariu invetiatoriu și 2) Florea Capra economu, că membrii ajutatori, cu câte 1 fl. v. a.; 3) Parintele Vasiliu Popoviciu admin. ppsc. carele în Nr. 4 alu „Transilvaniei” este amintitu numai cu 5 fl. iera 1 fl. pentru diplom'a e trecut cu vederea. Acești trei membri si-au tramisu tacsele prin subscrisulu.

La cari se adauge: 4) dlu comerciantu din Tuldesiu Spiru Ioanu, carele în presentia mea a depusu restantiele de pre vre-o 10 ani (nu-mi aducu bine aminte; în protocoalele Asociatiunei tranne se va vedē câte restantie a avutu d-sea până în anul trecut, și de aci sum'a depusa.)

Cu acestea m'amu simtitu datoriu atātu binelui comunu, câtu și onōrei mele; dreptu ce rogu pre dd. membrii, ale căroru nume le-amu amintitu aci fiindu contrinsu de starea lucrului, sa binevoiesca a luă la cunoscintia cele espuse.

Că sa nu apară calumniatoriu — mi însemnu numele.

Lipsi'a 6 Iunie 1875 st. n.

Simeonu Popescu,
studinte.

Testamentulu

repausatului intru fericire Metropolitu primatu Nifonu:

Actu testamentariu pentru fundarea unui seminaru centrale în capitala București, cu titlulu Seminarulu „Nifonu Metropolitulu.”

Religi'a fiindu în natur'a umana, nu va încetă de a esistă decâtu odata cu omenirea.

Că consecința a familiei și a instinctelor sele sociabile, omulu nu-si pōte desvoltă indoit'a sea fiintia fără a consolidă, a perfecționă, a idealisă cultulu seu la unu Ddiu atotu creatorulu, religi'a sea pentru marirea, puterea, dreptatea și bunatatea lui nesfērșita.

Astu-feliu, paganismulu, grosu, brutalu, absurd, nerationabilu, că toate actele primitive ale prunciei omului, s'a absorbitu, s'a stinsu și a disparutu în marea și divin'a religia acristianismului.

Astu-feliu omenirea, în mersu secularu, caută a desvoltă și a perfecționă totu ce s'a înscut într'ens'a; totu ce plăcă dela dens'a, totu ce are isvorulu în fiintia sea spirituale.

Religi'a resuma omulu, și tempii nu voru putē sa o desfintieze, căci credința nu este fapt'a sea, este lucrulu aceluși care l'a creatu pre elu însuși, care a saditu în elu simțirea, consciința a valōrei lui și idealulu a totu ce este bunu, frumosu și dreptu.

A nu marturisi o credință, a nu profesă o religie, este a nu esistă că omu.

A pastră înse o religie bruta și întemeiată pre prejudeție, este a sustienē ca omenirea traesce și va perī într'o eterna pruncia.

Pentru ce dara, despartindu-se religi'a de omu, s'a aruncatu asupra credintei, asupra cultulu tōte retacirile mintiei, tōte crudimile faptelor, tōte miseriile prin cari au trecut societățile dela începutulu lor până astadi?

Nu este oare totulu imputabile barbariei, indolentiei și nepasului seu de a se amelioră pre sine și institutiunile ce și a creatu?

Datine, moravuri, credințe și asiediaminte, nu suntu oare însuși imaginea omului și a stărei sele sociale?

Dacă omulu nu pōte desface în două natur'a sea fisica și morala; dacă credința este cea mai puternică manifestatiune a consciinței sele intime, și dacă religi'a este totu ce mintea sea a conceputu și organizatu mai grandiosu și mai sublimu în universitatea cugetărilor și lucrărilor sele, pentru ce aru subsistă o religia fără biserica și unu cultu fără ministrii sei religioși?

Pōte cine-va concipe o justitia socială fără oficerii și gardianii sei trebuincioși?

Si acești agenti de administratiune potu ei oare respunde scopulu institutiunei, neavendu consciința chiamărei și datoriei lor?

Cu toate acestea, din nefericire astu-feliu au lucratu impregiurările și puterea evenemintelor în societatea nōstră, ca biserica crestina au vediutu imputinându-se stralucirea, religi'a perdiendu-si influința, și ministrii altariulu abrutisati, desconsiderati, tratati că servii de odinioară, sēu asverliti pre aceeași trēptă cu glōtele ignorante și neînteligente, adese chiaru mai pre josu inca, și cu toate acestea s'a pretinsu biserice, religiunei, clerulu, sa fie farulu și conducatorulu poporulu!

Esista înse o parte a lumii civilizate, în care servitorii cultulu, ministrii altariulu, conducatorii spiritali ai natiunei, administratorii păcei, iubirei, moralei, justitiei și faptelor nobile sa presinte o stare analoga cu a clerulu român?

Ce se pōte asteptă dela unu popor a cărui religia țiene în consciința sea mai putienu locu decâtu alta-data paganismulu temporilor de ignoranță și barbaria? ai cărui preoti înșosi moralmente, parū o bandă de cersitori tolerati în statu mai multu în considerati'a umanității, decâtu pentru serviciile ce suntu chiamati a dă societății? Sēu într'altu sensu, constituescu o grupă în parte de nefericiti, destinati lipselor, miseriilor și ultragiulu pentru a spasi, prin martirulu tristei lor vietie, pecatele societății ce i-a produsu?

Cu sufletulu sdrobitu amu privitu această durerōsa stare a societății.

Pre cându se versau tesaurele, pre cându se risipea averea biserice și produsulu atătoru piōse sirguintie a stramosilor în creatiuni capabile a vitiā inim'a și falsifică rationamentulu prin exteriorulu unu progresu amagitoriu, invetiamentulu poporulu eră restrensu la nisce proportiuni nedrepte, iera instructiunea religiōsă a clerulu, tractata cu cea din urma nesocotintia.

Poporulu român, cu toate frumōsele lui calități intelectuali, jace în dēs'a umbra a nesciintiei neavendu nimicu propriu din miile de produse ale industriei altor popōre. Fără cunoscintia valōrei sele a drepturilor sele sacre și a misiunei ce are de implinitu, viēti'a îi trece necunoscută asemenea stărei vegetalelor, crescendu și uscându-se într'unu tempu datu.

Biserica română, alta-data paladiulu natiunalității, alu limbei și alu tradițiunilor de gloria, de fratie și

virtute stramosieșca este lipsită de preotii, scriitorii și predicatorii sei. Insuși monumentele cadu în ruina, și sunt transformate în stabilimente pentru întrebuintări profane.

Dăca amu luptatu cu toate puterile mele fizice și morali, în sferă rezrență a medilócelor ce mi s'au lasatu, contr'a acestui siroiu prapaditoriu, o scie Ddieu și sufletulu meu nemangaiatu.

Totu ce amu înduratu, totu ce m'amu silitu a face pentru țiera și biserică, dorescu să remana necunoscute, precum au fostu tainice și lacrimile și suspinurile mele în lungă cariera ce amu strabatutu.

Frații mei intru Christosu voru scî atatu, că totă averea mea parintăscă, toate îndelungatele mele economii ce mi-amu impusu, totu ce amu agonisitu din fragedă mea versta până acum, lu consacru cu inimă voioasă la învetiamentulu filor presentu și viitori ai României, scumpă și multu iubită mea patriă.

Astu-feliu ca instrucțiunea religioasă se găsese mai înăpăoia decât cea laică, începu mai întâi prin fundarea unui seminaru centralu în București, pe bazele și prevederile mai josu însemnate și cari se voru desvoltă printr'unu regulamentu speciale.

Art. I. Acestu seminaru va rămâne totu-déun'a statnicu în București; va avea același număr de clase ca alu statului, același programu de studiu, va purta numele de „Semnariulu Nifonu Metropolitulu.”

Art. II. Pentru administrarea și întreținerea acestui seminaru pre care lu asiediu în casele mele din stradă Calității Nr. . . . , cu toate atenanțele și dependințele lor, constituiescu din propri'a mea avere unu fondu de nouă sute patru-dieci și optu mii lei nr. 948,000, ce suntu depusi la bancă imperială a Rusiei din Odesă, în 948 bonuri domeniului române, fiecare în valoare de lei o mie.

Acestu capitalu va stă neștramutatu la bancă unde se afla depusu în plată-ve procente, și dacă ori toate, ori bonuri aru eși la sorti, epitropia va primi valoarea lor, cumperandu cu acestu capitalu alte bonuri și valori ale statului din cele mai sigure și mai avantajoase, pre cari le va depune ierăsi la bancă susu disa, încunoscindu despre acestă și pre fratele în Christosu Metropolitulu alu scaunulu metropoliei din București.

Art. III. Pre lângă capitalulu de

mai susu, mai lasu și moșia mea Letc'a nouă, situată în districtulu Vlasic'a, plasă Neajlovului, ca toate trupurile și numirile ei, cu padurea și îmbunătățirile care se afla pre denșele și care se mai face în viitoriu, precum și hanulu ce l'amu cuperatu în suburbia domnă, calea Mogosiței, situată vis-a-vis de localulu consularulu rusescu, ale căroru venituri voru servi totu pentru întreținerea seminarului.

Art. IV. Actele acestora oșebite fonduri voru fi în păstrarea mea și voi dispune de ele pre cătu voi fi în viață, ieră după moștea mea, voru stă în păstrarea epitropiei ce înstiuiescu mai josu.

Art. V. Pentru toate faptele de administratiune a capitalulu, a procentelor, a veniturilor moșiei, ale hanului și celorlalte beneficii directe și indirecte ce se voru putea realiza în profitulu cassei Seminarului, precum și pentru totu ce privescu întreținerea morala și materială a acestei institutiuni, înstiuiescu, sub supraveghierea fratelui în Christosu Metropolitulu alu scaunulu din București, o Epitropie compusă din trei persoane laice, acum la începutu numite de mine și cari suntu: dlu Dimitriu Ștefanopolu și nepotii mei Ghitia Enescu și Alessandro Lazarescu, ieră după încetarea d-lor din viață, de alți membri ai familiei mele (de se voru găsi în viață și în condițiunile de moralitate și onestitate), și dntre straini, la casu de lipsă, alesi în ori-ce casu de către corpulu profesoralu al Seminarului Nifon, după modulu cum prevedu în altu actu testamentalu pentru învetiamentulu laicu și ajutore pioșe. Acestă alegere se va urmă și cându unulu său și câte trei epitropi si-aru încetă funcțiunile din ori-ce împrejurare. (Va urmă.)

Varietăți.

Escel. Sea dlu ministru pentru așărarea țierei B. Szende, ni se spune că sosesce la Sabiiu.

Astadi la 3 ore după mediată este o adunare de lucratori în pavilonulu din grădină lui Hermanu.

(Maialu.) Reuniunea sodalilor romani din Clusiu și va serbă la 20 Iuniu st. n. a. c. în padurea dela Clusiu Monasturu, maialulu seu la care invita prin comitetu pre totu românii binevoitori. —

Explozarea morilor de ierba de pusca se repetiescu la noi în Transilvania. În anul trecut a sburatu în ventu ună la Albă-Iulia, adăugându și șapte vietă omenești că victime. Aceeasi mōra restaurată, se dice, că a avutu de une dile sōrtea din anul trecut. Totu asiă se dice că s'a întemplatu cu mōră dela Sadu.

(Unu marghiolu rafinat.) Intr'unu cepeu pre drumulu de feru caletoriu doi volagiiori necunoscuti către Ciaba. După unu tempu ambii începu unu discursu. Volagiiorulu alu doilea, care eră o figură slabă și vestedită, oferi celui dintăiu, care eră unu omu grasu, o „tigare esternală escelentă.” Acestă inse abiă trase vre-o câte-va fumuri și de odată lu cuprinse o ametiela și unu somnu adencu. Oferitoriulu tiegarei dispari între stațiuni și abiă în Ciaba se observă vîptimă „specialității esterne” adencita într'unu somnu suspitiosu. Venindu-si în fire descoperi caletoriu amagitu, spre neplăcută surprindere, că împreună cu afabilulu seu colega de caletoria au disparutu și orologiuulu si bursă cu paralele sele.

(Descoperire archeologica.) Se anunță din Poseniu că la scările dela Deutsch-Altenburg, aproape de grădină contelui Pálffy, s'aru fi descoperitu unu stabilimentu de scaldatori (baia) ziditu pre 145 de stalpi de pētra (columnne), asemenea stabilimentulu dela Budă-vechia — Aquicum. — Loculu acestă este vechiulu Carnuntum Petronella, în marginea Panoniei superioare, și stabilimentulu nu acum s'au descoperitu, ci de multu, apoi oșebitele obiecte gasite aci le adunase unu bietu grigoriu dela fabrică lui Dreher, care avendu predilecțiune și ore-care pricepere pentru anticități, înființă unu museu bunisioru, cercetatu de eruditulu Mommsen, cu ocaziunea petreceri sele în Ungaria, care atunci face, precum ni se spune, sarcastică observare „că acelu nēmțiu, bietu grigoriu de fabrică, aru fi facutu mai multu servitiu științei archeologice romane, decâtu intrăga academiă științelor din Viena.”

Libertatea presei lovita de unu tribunalu ung. Diariulu „Erkevní Listy” redactatu în limbă slovacă de renumitulu preotu Iosifu Hurbanu au fostu opritu de către judecatoriă din Senitiu. Asiă se telegrafa dela Scaltiu diariulu „P. N.” dară ne îndoiimă despre adevērul acestei sciri, că judecatoriă nu are dreptulu de a sistă unu diariu si prin urmare, oprirea dēca s'au facutu este ilegală.

Doi talhari. Diariulu „le Gaulois”, nărēza că într'o di, la două ore după amēdi, la colțulu stradei Soufflot și alu bulevard.

dului St. Michelu, unu englesu opresca pre unu trecatoriu îmbracatu într'unu modu fōrte elegantu și-lu rōga să-lu conducă la Pantheon, pre care dorescu să-lu viziteze. — Trecatorulu, nu refușă nōului debarcatu. Pantheonulu fu visitatu în toate amenunțele sele și ei esira după o oră. — Englesulu, încantatu și plinu de recunoscintiă, oferi calausei sele seia ce-va și intrara într'unu stabilimentu fōrte cunoscutu din stradă St. Jacques. După câte-va consumatiuni, ciceronele și luă diuă buna dela strainu, scusându-se că nu mai pōte stă din causă unei intălniri ce avea și care nu suferea nici o intărdiare. Cordiale strinsori de mană însoțiră despartirea. D'abiă inse îndetoritoriă calausa pasise pragulu cafenelei, și englesulu, chiamandu că să plătescu consumatiunile, scōse unu strigatu teribilu. Apoi, resturnandu scaunele, înbrancindu pre consumatori elu se repedi în uliță strigādu: Puneti mână pre hoti! Ciceronele se departă cu pasi rapedi; dară englesulu, gratia piciorilor sele celorlu lungi, lu ajunse la unu colțu de uliță. Gardistii de pace intervină și conduseră pre cei doi individi la postulu vecinu. Acolo, se făcu o descoperire ciudată. Pungă strainulu trecuse în busnariulu ciceronulu și aceea a ciceronulu în alu englesulu. Cei doi buni amici de câte-va momente, amendoi pūngasi celebrii, se furasera unulu pre altulu. Si unulu și altulu au fostu mantienuti la arestu.

Recorirea camerelor. — Eata modulu recomandat de doctorulu Maurinu din Franciă pentru recorirea camerelor. Elu consistă în a pune în ferestre, deschise bine, peteci muiate în apă. Se scie cătu caloricu absorbă apă spre a trece din starea licuidă în cea gazoasă. Acestă absorbire scobōra în câte-va momente cu 5—6 grade temperatură apartamentulu, și umediellă respandită în aeru face să se suporte mai usioru caldură. Prin acestu sistemu se afla cine-va, în mediloculu verei, într'o atmosferă recorită, analoga cu aceea ce domnesce după ploii.

Bursă de Viena.

Din 30 Maiu (12 Iuniu) 1875.

Metalicele 5%	70 15
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	74 60
Imprumutulu de statu din 1860 . . .	112 20
Actiuni de bancă	967 —
Actiuni de creditu	232 —
London	111 60
Obligatiuni de desdaunare unguresci	81 80
„ „ „ Temisiorene	80 —
„ „ „ Ardelenesci	79 —
„ „ „ Croato-slavone	85 75
Argintu	102 50
Galbinu	5 26 1/2
Napoleonu d'auru (poli)	8 89

Comunicatiunea pre călile ferate unguresci.

Calea fer. i. r. priv. a statului.

Trenuri accelerate Viena-Pest'a.

Vien'a, plăcă	3.15 a. m.	Dupa m. la 11.—	sér'a
Pest'a, sosesc	10.03 „	„	6.35 dem.

Pest'a-Vien'a.

Pest'a, plăcă	7.50 dem.	2.25 d. m.
Vien'a sosesc	2.12 d. m.	9. 29 sér'a

Trenuri accelerate sub stațiunea vapoareloru accelerate.

Vien'a—Baziasiu.

Luni și Vineri	Luni și Vineri.
Vien'a, plăcă	3.15 n. m.
Baziasiu, plăcă	6.05 sér'a
Bpest'a	10.30 sér'a
Czegled	12.02 dem.
Szegedinu	2.47 „
Temisióra	5.19 „
Baziasiu, sosesc	8.46 „

Baziasiu—Vien'a.

Vien'a, plec.	8.45 dem.	8.20 sér'a.
Pojonu	11.13 „	11.08 „
Ersek-Ujvár	2.21 „	2.14 „
Pest'a sosesc	5.56 „	6.05 „
Pest'a, plăcă	6.57 sér'a	7.05 „
Czegled	9.33 „	9.35 „
Szegedinu	1.31 nōptea	1.41 „
Temisióra	9.15 „	5.30 „
Baziasiu sosesc	8.46 demin.	10.29 sér'a.

Baziasiu—Vien'a.

Baziasiu, plăcă	6.05 sér'a	3.30 demin.
Temisióra	10.38 „	9.17 „
Szegedinu	1.57 nōptea	1.16 d. m.
Czegled	5.49 dem.	5.23 „
Pest'a sosesc	8.12 „	7.49 „
Pest'a, plăcă	9.15 „	9.25 sér'a
Ersek-Ujvár	1.21 d. m.	1.11 nōptea
Pojonu	4.23 „	4.20 dem.
Vien'a sosesc	6.09 sér'a	6.03 „

Trenuri directe cal. fer. de Tis'a.

Pest'a—Czegled.

Pest'a, pl. 6.28 sos.	7.30 d.	Czegled pl.	8.19 d.	6.40 s.
Czegled s. 8.33 „	9.48 „	Pest'a sos.	10.45 „	8.31 „

Trenuri mestecate.

Vien'a—Pojonu.

Vien'a, plăcă	4.30 d. m.	Pojonu, plăcă	7.30
Pojonu sos.	7.02 sér'a	Vien'a sos.	9.06

Calea ferată de Tis'a.

Pest'a—Casiovi'a.

Pest'a, plăcă	7.30 dem.	6.16 sér'a
Czegled	10.18 a. m.	9.18 „
Szolnok	11.22 „	10.26 nōptea
P.-Ladány	2.— d. m.	1.52 „
Debretienu	3.51 „	3.30 dem. sos.
Miskolcz	11.51 sér'a	1.50 d. m. pl. 8.— dem.
Casiovi'a sos.	11.51 nōptea	6.— sér'a „

Casiovi'a—Pest'a.

Casiovi'a, plăcă	5.— dem.	9.20 a. m.	6.01 sér'a
Miskolcz	7.42 „	1.41 d. m. sos.	9.34 „
Debretienu	12.23 d. m.	10.12 nōpt. pl.	3.25 d. m.
P.-Ladány	2.24 „	11.22 „	6.25 1
Szolnok	4.54 „	4.40 dem.	12.14 „
Czegled	5.49 „	5.49 „	sos. 1.49 „
Pest'a sos.	8.31 sér'a	8.45 „	„

Pest'a—Aradu—Temisióra.

Pest'a, plăcă	7.30 dem.	6.26 sér'a
Czegled	10.18 a. m.	9.08 „
Szolnok	11.12 „	10.15 „
Ciab'a	2.01 d. m.	2.55 dem.
Aradu	3.51 „	6.— s. 7.33 sér'a
Temisióra sosesc	5.40 „	8.36 „

Temisióra—Aradu—Pest'a.

Temisióra, plăcă	10.37 a. m.	6.20 d. m.
Aradu	12.36 d. m.	9.16 sér.
Ciab'a	2.10 „	11.42 nōp. 10.42 a. m.

Szolnok	4.54 „	4.24 dem.	5.34 d. m.
Czegled	5.39 „	5.59 „	6.39 sér'a
Pest'a sosesc	8.31 sér'a	8.05 „	„

Pest'a—Oradea-mare.

Pest'a, dila	7.30 dem.	6.26 sér'a
P.-Ladány	2.35 d. m.	2.10 nōptea
Oradea-mare sos.	4.47 „	5.21 demin.

Oradea-mare—Pest'a.

Oradea-mare, plăcă	11.22 a. m.	9.— sér'a
P.-Ladány	1.23 d. m.	11.45 nōptea
Pest'a sosesc	8.31 sér'a	8.45 demin.

Calea ferată I. transilvana.

Aradu—Albă-Iulia.

Aradu, plăcă	4.16 d. m.	6.20 deminēti'a
Semeria (Piski)	12.18 nōptea	2.06 d. m.
Albă-Iulia sosesc	2.55 „	4.01 „

Albă-Iulia—Aradu.

Albă-Iulia, plăcă	12.53 nōptea	10.— a. m.
Semeria	3.48 „	12.48 d. m.
Aradu	5.46 dem.	8.02 „

Semeria—Petrosieni.	Petrosieni—Semeria.
Semeria, plăcă	2.55 d. m.
Petrosieni sos.	7.12 „
Semeria pl.	7.10 dem.
Petrosieni sos.	7.12 „

Calea ferată Noad-Ostica.

Debretienu—M.-Sziget.

Debretienu, plăcă	4.12 d. m.	4.— nōptea
Satu-mare sosesc	9.33 sér'a	8.08 demin.
Királyháza	12.31 nōpt.	10.03 a. m.
M.-Sziget	5.26 dm.	1.48 d. m.

M.-Sziget—Debretienu.

M.-Sziget, plăcă	8.34 sér'a	11.31 a. m.
Satu-mare sos.	5.45 dem.	4.33 d. m.
Debretienu	11.50 a. m.	9.07 sér'a

Calea ferată ung. resaritentă.

Oradea-mare—Brasiovu.

Oradea-mare pl.	5.07 d. m.	6.18 dem.
Clusiu	11.21 sér. s.	3.08 d. m. pl.
Cocerdea	2.54 nōptea	1.31 d. m.
Tecsiu	4.26 „	4.30 „
Blasiu	5.21 „	6.05 „
Mediasiu	7.01 „	11.21 nōp.
Sighisióra	8.26 „	6.10 dem.
Brasiovu	1.30 d. m.	„

Brasiovu—Oradea-mare.

Brasiovu, plăcă	2.10 d. m.	7.30 sér'a
Sighisióra	7.15 sér'a	8.03 „
Mediasiu	8.38 „	5.23 dem.
Blasiu	10.20 nōptea	7.54 „
Teiusiu	10.36 „	9.60 „
Cocerdea	1.12 „	12.42 d. m.
Clusiu	4.45 d. sis.	4.40 „
Oradea-mare sos.	10.55 a. m.	sos. 8.32 sér'a

Cocerdea—M.-Osiorheiu.

Cocerdea pl.	3.20 dem.	M.-Osiorheiu pl.	10.05 sér'a
M.-Osiorheiu sos.	5.45 „	Cocerdea sosesc	12.26 nōp.

Copsi'a—Sabiiu.

Copsi'a, plăcă	6.55 dem.	9.40 sér'a
Sabiiu sosesc	9.05 a. m.	11.40 nōptea

Sabiiu—Copsi'a (Kiskapus).

Sabiiu, plăcă	6.40 r. m.	3.40 demin.
Copsi'a sos.	7.50 sér'a	6.35 „

Albă-Iulia—Teiusiu.

A.-Iulia, plăcă	10.10 sér'a	1.25 nōptea
Teiusiu sos.	10.50 „	8.49 „

Teiusiu—Albă-Iulia.

Teiusiu, plăcă	9.05 a. m.	4.10 d. m.
A.-Iulia sos.	9.45 „	4.50 „